

**Hodnocení rigorózní práce
Mgr. Kláry Daňkové
„Ukončení léčby s následkem smrti pacienta“**

Předložená rigorózní práce obsahuje 135 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, čtyř základních kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je skutečně mimořádně obsáhlý, zahrnuje velkou řadu prací zahraničních autorů, a pokud jde o českou odbornou literaturu, postihuje ji prakticky v celém jejím dosavadním rozsahu. Po formální stránce předložená práce nesporně splňuje všechny požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své práce zvolila problematiku poměrně netradiční, ale současně bezesporu velmi náročnou. Jedná se o problematiku, která kromě mezinárodních dokumentů postupně nachází svůj odraz i ve vnitrostátní právní úpravě, nicméně pro právní teorii i praxi představuje stále zdroj sporů a diskusí. To klade vysoké nároky nejen na excerpce poměrně bohatého pramenného materiálu, ale především na vlastní zpracování. Metody, vědecké a odborné práce, které autorka při zpracování své práce zvolila, jsou zcela přiměřené tématu práce. Zpracování tématu je bezesporu aktuální a rozhodně přínosné.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka charakterizuje cíl a zaměření své práce, se nejprve věnuje zkoumanému problému z pohledu lidskoprávního rozměru práva na život a důstojnost člověka a z pohledu autonomie vůle a svobody člověka, včetně integrity jeho osobnosti a dalších souvisejících otázek. Jakkoliv se jedná o velmi obtížné teoretické úvahy, autorka se s nimi vypořádala velice kvalifikovaně a s jejími závěry lze rozhodně souhlasit. Tato partie je doplněna poměrně obsáhlým a velmi ilustrativně a fundovaně zpracovaným exkurzem do problematiky euthanasie, který sám o sobě by mohl být základem kvalifikační práce.

Ve druhé kapitole své práce se autorka zabývá právními a medicínskými důvody ukončení léčby. Zcela důvodně je zde velká pozornost věnována formálním a zejména obsahovým náležitostem tzv. informovaného souhlasu, nejde-li o případy, kdy není souhlas vyžadován, a dále složité problematice tzv. negativního reverzu (informovaného nesouhlasu). Zde lze s autorkou souhlasit, že zdánlivě vyhovující právní úprava naráží v medicínské praxi na mnohé obtížně řešitelné otázky (například ohledně způsobilosti k udělení relevantního nesouhlasu nebo situace dodatečného odvolání kvalifikovaného souhlasu).

Třetí kapitola práce je věnována institutu tzv. dříve vyslovených přání. Velmi pečlivě je zpracován rozbor současné právní úpravy, výstižně jsou postiženy i její nedostatky. Zsvěceně je zpracován exkurz týkající se Svědků Jehovových a názorových proudů v této církvi. Důvodně autorka upozorňuje na paradox týkající se přípustnosti nezhájení, resp. nepřípustnosti pozdějšího ukončení přístrojové podpory. Kladem rovněž bezesporu je zpracování zahraniční relevantní judikatury k analyzovaným otázkám.

Čtvrtá kapitola práce se pak zabývá trestní odpovědností lékaře. Autorka zde postupně analyzuje jednotlivé zákonné podmínky trestní odpovědnosti za vybrané trestné činy, především proti životu a zdraví, a to se zvláštním zaměřením na některá specifika zdravotnictví. Zvláště zdařile je zpracována problematika zavinění a vztahu trestného činu neposkytnutí pomoci a nepravých omisivních trestných činů. V neposlední řadě třeba kvitovat, že autorka reaguje i na nejnovější změny v právní úpravě (trestní odpovědnost právnických osob). Kapitola je pak doplněna exkurzem týkajícím se poslaneckého návrhu zákona o důstojné smrti.

V závěru své práce autorka stručně a výstižně shrnuje základní závěry, ke kterým ve své práci dospěla, jakož i doporučení *de lege ferenda* i *de lege lata*.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit bezesporu jako mimořádně zdařilou. Autorka prokázala velmi hlubokou znalost zvolené problematiky, a to nejen pokud jde o samotnou právní úpravu a relevantní judikaturu, ale rovněž pokud jde o dosavadní zpracování v tuzemské i v zahraniční odborné literatuře. Kladem práce rovněž je velmi pěkná práce s prameny, pečlivost a svědomitost zpracování a zejména kritický přístup k právní úpravě i k názorům doktríny a schopnost syntetizace vlastních názorů a jejich formulace. Závěry, ke kterým autorka dospívá, jakož i jí formulované návrhy *de lege ferenda*, jsou vyjádřeny jasně a výstižně, jsou podloženy věcnými a smysluplnými argumenty a vesměs je lze plně akceptovat.

Předložená práce po formální i po obsahové stránce nesporně splňuje veškeré požadavky na ni kladené a je zcela způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by se autorka mohla zaměřit na otázku, jakým způsobem se zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, snaží vyloučit použití euthanasie poskytovatelem zdravotnických služeb.

V Praze dne 20.9.2016

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
konzultant